

Neemt iets mee van de vrucht van het land

door: Hugo Bouter

'De HERE sprak tot Mozes: Zend mannen uit om het land Kanaän te verspieden, dat ik de Israëlieten geven zal; telkens één man zult gij zenden als vertegenwoordiger van de stam zijner vaderen: allen vorsten onder hen. Toen zond Mozes hen heen uit de woestijn Paran, naar het bevel des HEREN (...) Weest moedig en neemt van de vrucht des lands mede. Het was toen juist de tijd der eerste druiven (...) Toen zij in het dal Eskol gekomen waren, sneden zij daar een rank met één tros druiven af, die zij met hun tweeën aan een draagstok droegen; ook enige granaatappelen en vijgen (...) Na verloop van veertig dagen keerden zij terug van het verspieden van het land; zij gingen op weg en kwamen tot Mozes en Aäron en de gehele vergadering der Israëlieten in Kades, in de woestijn Paran, en brachten hun en de gehele vergadering bericht en toonden hun de vrucht van het land'.

Numeri 13:1-26

De verkenning van Kanaän

Een onderdeel van de opdracht die de twaalf verspieders kregen, was ook enkele vruchten uit het Beloofde Land mee te nemen. Zij moesten het land niet alleen verkennen en mondeling verslag uitbrengen van hun reis, de ligging van de steden, de kwaliteit van het land en het karakter van de bevolking. Maar zij moesten ook concreet iets tonen van het voedsel dat er te vinden was. Zodoende zouden de Israëlieten, terwijl zij nog in de woestijn waren, alvast een idee krijgen van wat het land Kanaän aan zegeningen te bieden had. Zou het land beantwoorden aan hun hooggespannen verwachtingen? Al meer dan een jaar hadden ze door de woestijn gezworven, maar nu was het moment gekomen waarop ze wat meer over het land te weten zouden komen.

De eerste kennismaking met het Beloofde Land was zeker niet teleurstellend, want de verspieders brachten maar liefst *drie* soorten vruchten met zich mee. De belangrijkste en ook de bekendste van deze vruchten was de grote druiventros, die zij met hun tweeën moesten dragen.

Druiven uit het dal Eskol

Hieraan heeft het dal Eskol zijn naam te danken, want Eskol betekent 'druiventros' (Num. 13:24). Het Hebreeuwse woord dat hier voor 'dal' wordt gebruikt, kan echter ook de betekenis van 'beek' hebben. Dit is begrijpelijk, omdat er in dalen nu eenmaal beken stromen. Wij kunnen het ons dus zo voorstellen, dat de verspieders in een dal kwamen waarin een beek

stroomde en waarvan de hellingen begroeid waren met wijnstokken en vruchtbomen. Als er geen water in het dal Eskol was geweest, zouden zij er zeker geen vruchten hebben gevonden.

Maar dit heeft ook een géestelijke betekenis voor ons. De 'waterbeken' zijn in de Schrift een beeld van de werking van de Heilige Geest (Joh. 7:38-39). Zoals er in de natuur zonder water geen vruchten kunnen groeien, zo is het ook in het geestelijke vlak. Zonder de verfrissende en levendmakende werking van de Geest zullen wij beslist tevergeefs naar 'de vrucht van de Geest' zoeken (Gal. 5:22; 6:8). Dit is voor de christen dus een onmisbare voorwaarde om de vrucht te leren kennen van het hemelse land dat voor hem is weggelegd. Hij zal nooit enig idee krijgen van de zegeningen van het hemelse Kanaän – eeuwige, hemelse en geestelijke zegeningen die in Christus zijn deel zijn – als hij niet in aanraking is gekomen met deze stromen van levend water.

In de eerste plaats was er in het dal Eskol dus deze grote druiventros, die door twee van de verspieders werd gedragen (misschien waren dat wel Jozua en Kaleb, die de vrucht van het land tenminste naar waarde wisten te schatten). De vrucht van de wijnstok is in de Schrift een algemeen bekend symbool van de *vreugde* (vgl. Richt. 9:13; Ps. 104:15; Jes. 24:7). De druiventros die

de verspieters vonden symboliseert de vreugde die wij in het hemelse Kanaän vinden, en wel tengevolge van de levendmakende werking van de Heilige Geest. Galaten 5 noemt de *blijdschap* als een belangrijk aspect van de vrucht van de Geest (Gal. 5:22). Het is de Geest die vruchtbaar maakt, en wij kunnen deze vrucht van het Beloofde Land alleen oogsten door voor de Geest te zaaien (Gal. 6:8).

Verder toont Johannes 15 dat deze hemelse blijdschap ons deel is door onze verbondenheid met Christus als de ware Wijnstok. De Vader en de Zoon te kennen, door de kracht van de Heilige Geest, dat geeft eeuwige, hemelse vreugde: 'En ónze gemeenschap is met de Vader en met Zijn Zoon Jezus Christus. En deze dingen schrijven wij, opdat onze blijdschap volkomen zij' (1 Joh. 1:3-4). Let hier op het verband tussen 'gemeenschap' en 'blijdschap'. Ons deelhebben aan deze goddelijke Personen bewerkt een volkomen vreugde. Buiten deze gemeenschap is er geen ware vreugde te vinden. Deze dingen zijn niet van elkaar te scheiden. Het dal Eskol bevond zich in de nabijheid van Hebron, en die plaatsnaam betekent 'gemeenschap' of 'bondgenootschap'. Alleen op de plaats van de gemeenschap met God vinden wij ook ware en volkomen *blijdschap* als een van de voornaamste vruchten van de Geest.

Granaatappels en vijgen

De druiventros was echter niet de enige vrucht die de verspieters vonden; zij namen ook granaatappels en vijgen mee. Misschien wordt daarop gezinspeeld in Numeri 20:5, waar de Israëlieten klagen dat er in de barre woestijn 'geen koren, vijgenboom, wijnstok en granaatappel groeien en geen water is om te drinken'. Maar ook in andere gedeelten van het Oude Testament worden deze verschillende vruchten in één adem genoemd (Deut. 8:8; Hag. 2:20).

Wat de betekenis van de granaatappel betreft: er kwamen imitaties van granaatappels voor op de zomen van het opperkleed van de hogepriester, en eveneens op de kapitelen van de beide zuilen die bij de ingang van de tempel stonden (Ex. 28:31-34; 1 Kon. 7:18; 2 Kon. 25:17). Wij vinden deze vrucht dus steeds in verbinding met

het heiligdom. Zij symboliseert de *heiligheid* die passend is voor Gods huis. De granaatappels aan de zomen van het kleed van de hogepriester waren voor hem (evenals de gouden belletjes) een absolute vereiste om het heiligdom te kunnen betreden (Ex. 28:35). Zij wijzen op de heiligheid die Christus kenmerkt en die Hem in staat stelt als onze hemelse Hogepriester voor

het aangezicht van God te verschijnen (Hebr. 7:26). Van de granaatappels op de tempelzuilen lezen wij dat zij een versiering van het vlechtwerk op de kapitelen waren, en volgens Psalm 93:5 is de *heiligheid* Gods huis tot sieraad. Dit bevestigt de juistheid van de gedachte dat de granaatappel de heiligheid aanduidt die vereist is voor Gods tegenwoordigheid, als vrucht van de werking van Gods Geest (vgl. de uitdrukking 'uw vrucht tot heiliging' in Rom. 6:22).

Nu wat betreft de vijgen. Een van de eerste hoofdstukken van de Bijbel zegt ons al het een en ander over de betekenis van deze derde vrucht die de verspieters van hun tocht meenamen. Adam en Eva maakten schorten van vijgenboombladeren om zich daarmee te bedekken, nadat zij hadden gegeten van de boom van de kennis

van goed en kwaad. Naderhand ontvingen zij van God Zélf een andere bedekking, gemaakt van de huiden van onschuldige offerdieren. Deze bekleding van vijgenboombladeren wijst op het kleed van eigengerechtigheid, van eigen goede werken, waarmee de mens probeert zijn zondige toestand te verbergen. Dit in tegenstelling met het heilskleed van goddelijke gerechtigheid, dat wij om niet ontvangen tengevolge van het sterven van het onschuldige Offerlam.

Het beeld van de vijgenboom wordt in de Schrift ook gebruikt om Israël als *natie* aan te duiden, en dan eveneens gehuld in het kleed van eigengerechtigheid. Aan de vijgenboom die door Christus werd vervloekt, waren alleen maar bladeren te bekennen en géén vruchten. Israël droeg een bladerkleed van eigengerechtigheid, het had een mooie belijdenis, maar kon geen werkelijke vrucht van gerechtigheid voor God voortbrengen. De vijgenboom is nu verdord (Israël ligt onder een oordeel van verharding), maar in het laatste der dagen zal hierin verandering komen en zal de vijgenboom weer uitspruiten (Matt. 21:19; 24:32). Dan zal Israël geen gerechtigheid meer in zichzelf zoeken, maar alleen in God. Het kleed van *Gods* gerechtigheid zal het sieren en het herstelde Jeruzalem zal heten: 'De HERE onze gerechtigheid' (Jes. 61:10; Jer. 33:16). Israël zal werkelijk vrucht dragen en hiervan zal gelden: '(...) aan *Mij* is uw vrucht te danken' (Hos. 14:9).

Zoals de granaatappels dus een beeld zijn van de vrucht van de heiligheid, zo zijn de vijgen dat van de vrucht van de gerechtigheid. Samen vormen zij de kenmerken van de nieuwe mens, die overeenkomstig God geschapen is in 'waarachtige gerechtigheid en heiligheid' (Ef. 4:24). Dit zijn vruchten van de nieuwe schepping, vruchten van een hemels land (in de woestijn waren ze niet te vinden!). Deze vruchten kon de eerste mens niet voortbrengen. Zelfs in het paradijs bezat Adam in zijn staat van onschuld geen ware

gerechtigheid en heiligheid. Hij was weliswaar onschuldig, maar hij wees het kwaad niet van de hand en bezoedelde zich ermee. Hij handelde niet rechtvaardig en hij bleef ook niet heilig. Ware gerechtigheid en heiligheid zijn de vruchten van de *nieuwe* schepping, die gegrond is op het verlossingswerk van Christus. Juist in de brief aan de Efeziërs, die ons verplaatst in het 'Beloofde Land', in de 'hemelse gewesten', zien wij dat deze kostelijke vruchten ons deel zijn. In Christus is ons een heiligheid en gerechtigheid geschonken die ons een plaats geeft in het licht, in Gods directe tegenwoordigheid (Ef. 1:3-6). Efeziërs 4 en 5 vertellen ons hoe deze vruchten in ons leven gestalte moeten krijgen, zodat de 'vrucht van het licht' ook in *praktisch* opzicht in ons wordt gezien en wij niets van doen hebben met de 'onvruchtbare werken van de duisternis'. Wij zullen dan zuiver en

onberispelijk zijn, vervuld met de 'vrucht van de gerechtigheid', die ook een 'vreedzame vrucht' wordt genoemd (zie Fil. 1:11; Hebr. 12:11).

Stellen wij de vrucht van het land op prijs, evenals de twee verspieders dat deden die de druiven uit Eskol droegen? Of hechten wij er geen waarde aan, zoals de meerderheid van het ongelovige volk dat het goede land versmaadde? En als wij de vruchten van het land kennen en waarderen, is het ons dan voldoende die zo af en toe 'in de woestijn' te proeven, dus in de omstandigheden van het leven hier beneden? Of zijn ze permanent ons deel, doordat wij woning hebben gemaakt in het 'Beloofde Land' en ons hemelse erfdeel daadwerkelijk in bezit hebben genomen?

Oude Sporen 2008